

**Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Географічний факультет
Українське географічне товариство**

**ГЕОГРАФІЯ В КИЇВСЬКОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА:
85 РОКІВ – ДОСЯГНЕННЯ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ
(GTSNU)**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ 85-РІЧЧЮ ГЕОГРАФІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
(Київ, 30-31 березня 2018 року)**

Київ – 2018

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Олійник Я. Б., акад. НАН України, д. е. н., проф. (голова редакційної колегії);
Запотоцький С. П., д. геогр. н., проф. (заступник голови редакційної колегії);
Пасько В. Ф., к. геогр. н., доц. (заступник голови редакційної колегії);
Бортник С. Ю., д. геогр. н., проф.;
Гродзинський М. Д., член-кор. НАН України, д. геогр. н., проф.;
Даценко Л. М., д. геогр. н., проф.;
Дмитрук О. Ю., д. геогр. н., проф.;
Любіцева О. О., д. геогр. н., проф.;
Мезенцев К. В., д. геогр. н., проф.;
Сніжко С. І., д. геогр. н., проф.;
Хільчевський В. К., д. геогр. н., проф.

*Затверджено до друку рішенням Вченої ради географічного факультету
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 9 від 19.03.2019 р.)*

Географія в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка: 85 років – досягнення та перспективи (GTSNU): матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 85-річчю географічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ, 30-32 березня 2018 р. / гол. ред. колегії Я. Б. Олійник; КНУ імені Тараса Шевченка. – К.: Прінт-Сервіс, 2018. – 361 с.

ISBN 978-617-7069-75-8

Тексти представлено у авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст доповідей, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Адреса редакційної колегії: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Географічний факультет, м. Київ, проспект академіка Глушкова, 2а, тел. 044 521 32 78, 097 973 10, e-mail: geosonf@ukr.net.

ISBN 978-617-7069-75-8

© Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2018



Шановний Ярославе Богдановичу!

Щиро вітаю Вас та весь колектив факультету з визначною датою - 85 річчям від дня заснування факультету! Упродовж десятиліть факультет виступає потужним центром географічної освіти і науки, зі стін якого вийшли тисячі спеціалістів, знаних і шанованих не тільки в нашій державі, а й далеко за її межами. Хочу подякувати професорсько-викладацькому складу факультету, які завдяки своїм глибоким знанням, безцінному практичному досвіду та самовідданій і подвизницькій праці забезпечують провідні позиції з підготовки фахівців у галузі географії, туризму, гідрометеорології, геолозії та землеустрою. Ви виконуєте величезний обсяг наукових робіт, впроваджуєте в практику актуальні географічні розробки. Бажаю Вам міцного здоров'я, творчого натхнення, здійснення всіх задумів і планів.

З глибокою повагою

Леонід Губерський

Ректор

Я.Б. Олійник, С.П. Запотоцький, В.Ф. Пасько
ГЕОГРАФІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТУ – 85.....

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

5

Я.Б. Олійник

ВИЩА ГЕОГРАФІЧНА ОСВІТА В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН І НАПРЯМКИ

ТРАНСФОРМАЦІЇ.....

12

Л.Г. Руденко, С.А. Лисовський, Є.О. Маруляк

ЗАВДАННЯ ГЕОГРАФІЧНОЇ НАУКИ В КОНТЕКСТІ ВИКОНАННЯ УГОДИ

УКРАЇНА-ЄС.....

16

О.Г. Топічев, В.В. Яворська

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОГО ЯДРА ГЕОГРАФІЇ.....

19

Л.Г. Шимченко, О.П. Гаєриленко

ГЕОЕКОЛОГІЯ У НАУКОВО-ОСВІТНЬОМУ ВИМІРІ.....

22

М. Писарчук, Я. Олійник, А. Мельничук

ВНЕСОК КАФЕДРИ ЕКОНОМІЧНОЇ І СОЦІАЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ КНУ ІМЕНІ

ТАРАСА ШЕВЧЕНКА У РОЗРОБКУ НАУКОВОЇ КОНЦЕПЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОГО

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ.....

25

Л.М. Немець, К.Ю. Сєзда, Н.В. Гусєва, Є.Ю. Телєбєєва, Д.В. Ключічок

СУЧАСНІ МОЖЛИВОСТІ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА В ГАЛУЗІ

СУСПІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ.....

29

О.Г. Шевченко, С.І. Сніжко, Т.М. Байдох

ДИНАМІКА БІОКЛІМАТУ МІСТА КИЄВА У ЛІТНІ МІСЯЦІ ЗА БАГАТОРІЧНИЙ

ПЕРІОД.....

33

К.В. Мезенцев, Н.І. Мезенцева

МІСЬКІ ПУБЛІЧНІ ПРОСТОРИ В УКРАЇНІ: СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ

ПОГЛЯД НА СУЧАСНІ ВИКЛИКИ.....

36

О.О. Любичева

КАФЕДРА КРАЇНОЗНАВСТВА ТА ТУРИЗМУ – ЛІДЕР ТУРИСТИЧНОЇ ОСВІТИ

УКРАЇНИ.....

38

В.Л. Руденко, А.М. Пирогівська

НАУКОВА ГЕОГРАФІЧНА ШКОЛА АРКАДІЯ ЖУКОВСЬКОГО В

УКРАЇНСЬКОМУ ВІЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....

41

Г.Л. Підрушній

ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОЛОСІВ ЗРОСТАННЯ В КОНТЕКСТІ ЗАВДАНЬ

АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ РЕФОРМИ УКРАЇНИ.....

44

СЕКЦІЯ 1

ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

М.В. Давидюк

З АКТУАЛІСТИЧНИХ НАПРЯЦІВАНЬ ГЕОГРАФІВ КИЇВСЬКОГО

УНІВЕРСИТЕТУ.....

47

Л.П. Царик, І.Р. Кузик

ГЕОЕКОЛОГІЧНІ ПАРАМЕТРИ ТА ПОТЕНЦІАЛ КІЗМ ТЕРНОПОЛІА.....

50

В.В. Удовиченко

РЕГІОНАЛЬНЕ ЛАНДШАФТНЕ ПЛАНУВАННЯ: СУТНІСТЬ КОНЦЕПТУ.....

53

А.Д. Калыко, Н.П. Волненко, В.М. Шкіршич

АНАЛІЗ ПЕРСПЕКТИВ СТВОРЕННЯ ГЕОПАРКІВ НА РІВНЕНЩИНІ.....

56

Б.М. Ахмедов, Т.П. Безмертний, М.М. Мельничук, С.Д. Уєвич
ОБ'ЄКТИВНА НЕОБХІДНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ЗЕМЛІ ТА ЇЇ ОЦІНКА.....

59

С.С. Поп, І.С. Шароді, Ю.В. Шароді
РОЗВИТОК ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ

ЗАКАРПАТТЯ.....

62

Є.А. Іванов, Є.Є. Тиханович

ФУНКЦІОНУВАННЯ ТІРНИЧОПРОМИСЛОВИХ ГЕОСИСТЕМ.....

65

Б.Т. Рідич, У.І. Касюк

ОСОБЛИВОСТІ ЛІТОЛОГІЧНОЇ БУДОВИ СУЛЬФАТНОЇ ТОВПЦІ ПРИП'РУТТЯ

ТА ЇХ ВПЛИВ НА РОЗВИТОК КАРСТУ.....

68

Я.А. Поп'юк, Б.Т. Рідич

МІСЬКІ ЗАХОДИ ПЛЕЙСТОЦЕНОВОЇ ФАУНИ МОЛОСКІВ В ДОЛИНІ

СЕРЕДНЬОГО ДНІСТРА (ЗА МАТЕРІАЛАМИ М.О. КУШНИЦ).....

71

С.М. Курілюк, О.В. Курілюк

ТИПОВІ ЛАНДШАФТНІ МЕРКУРІЯ.....

75

Л.В. Гай, М.П. Пасічник

ДИНАМІКА ОЗЕР ШАЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО.....

78

Т.П. Безмертний, М.М. Мельничук, Б.М. Ахмедов

РЕКРЕАЦІЯ ТА ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД: РАКУРС ЕФЕКТИВНОГО

ПОСІДАННЯ.....

81

Л.М. Бєлєй

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ РОСЛИННОСТІ ТА РЕЛЬЄФУ ВОРОХТЯНСЬКО-

ГО ВІДЛІДЕННЯ КАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ.....

84

СЕКЦІЯ 2А

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ

С.М. Шевчук
УМОВИ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ В УРСР У 1920

–30-Х РР.....

86

П.О. Масляк

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ

РЕФОРМИ В УКРАЇНІ.....

89

В.Л. Назірна

ВПЛИВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ НА СТАН СІЛЬСЬКОЇ МІСЦЕВОСТІ

(ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ТА ЇХ НАСЛІДКИ).....

92

В.О. Дєгалин

ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ ЕТНІЧНИХ ПРОЦЕСІВ.....

95

І.І.Г. Руденко

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ МІГРАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ СВІТУ.....

97

Й.Й. Молнар

ГЕОГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ МІЖЕТНІЧНИХ ПІДКОБІВ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ

ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕПІСУ НАСЕЛЕННЯ 2001 Р.).....

100

С.О. Санишолова

ОСОБЛИВО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ ТА ДЕЯКИХ КРАЇН ЄВРОПИ ВІД

СОЦІАЛЬНО НЕБЕЗПЕЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ.....

103

І.О. Олійчук, О.В. Яромченко

ДОСЛІДЖЕННЯ.....

106

Г.В. Машіка

ПОСПИДАРСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ: СУЧАСНИЙ СТАН

ТА НАПРЯМКИ ЙОГО ТРАНСФОРМАЦІЇ.....

109

<i>О.В. Горніз</i> СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНЕ ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.....	112
<i>О.Ю. Колоненко</i> СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ ЕКОЛОГІЧНИХ ТА РЕСУРСООЦІДНИХ ПРАКТИК НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	114
<i>С.П. Соляко</i> ВІТЧИЗНЯНА СУСПІЛЬНА ГЕОГРАФІЯ В «БІЛЬШОМЕТРИЦІ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ».....	117
<i>Д.С. Мельчишкіна</i> КОНЦЕПЦІЯ ЗЕЛЕНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ У СУЧАСНІЙ ЗАРУБІЖНІЙ ПРАКТИЦІ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ.....	120
<i>Г.Ю. Нандолевська</i> ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕФОРМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ.....	124
<i>В.І. Тодоров</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕТНОГЕОГРАФІЧНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	127
<i>Ю.М. Хвасик, І.І. Окольнича</i> МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ МОДЕЛЮВАННЯ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНАЛЬНИХ КІЛАСТЕРІВ В АГАРНІЙ СФЕРІ.....	130
<i>В.С. Басидьорова</i> СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ.....	133
<i>В.Ф. Пасько</i> АГРАРНЕ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ, НАСЛІДКИ.....	135
<i>Т.В. Ніч</i> СУЧАСНА ЕКОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ В ХМЕЛЬНИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ	138
<i>О.О. Шершніна</i> ОЦІНКА ПОКАЗНИКІВ ЕКОЛОГО-ГЕОГРАФІЧНОЇ СИТУАЦІЇ ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	140
<i>О.В. Пандеревський</i> КАРПАТСЬКИЙ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИЙ РЕГІОН.....	142
<i>А.С. Мельник</i> ПРИРОДНА ТА ІСТОРИКО – КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	145
<i>О.В. Ващенко</i> ФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ.....	147
СЕКЦІЯ 2Б	
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	
<i>В.С. Грушевич</i> ГЕОГРАФІЗМ, ЯК ОДИН З ГОЛОВНИХ ПРИНЦИПІВ ПІЗНАННЯ СВІТУ.....	149
<i>І.В. Луцкілова</i> КВАДРИВАЛІСНИЙ ПІДХІД В ГЕОГРАФІЧНОМУ ОЦІНЮВАННІ ЯКОСТІ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ.....	151
<i>А.А. Мозговий</i> З ІСТОРИЇ ФОРМУВАННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТ	153
<i>О.Л. Дронова</i> ІНТЕГРОВАНИЙ МІСЬКИЙ РОЗВИТОК: РЕАЛІЇ ЄВРОПИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ.....	156

<i>І.Г. Сладчук</i> НОРМАТИВНИЙ ПІДХІД ДО ВИВЧЕННЯ ПРОЦЕСУ МЕТРОПОЛІЗАЦІЇ.....	160
<i>С.П. Заномоцький, В.А. Заномоцька</i> РЕГІОНАЛЬНИЙ ПРОСТІР ТА ЯКОСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ: СУСПІЛЬНО- ТЕЛІСНИЙ ВІДНОШЕННЯ.....	164
<i>І.І. Косишук</i> ГЕОГРАФІЧНІ ВІДНОШЕННЯ.....	168
<i>С.О. Дрига</i> ВИКОРИСТАННЯ КОНЦЕПЦІЇ ГЕОГРАФІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО ПРОСТОРУ У ДОСЛІДЖЕННЯХ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ.....	171
<i>С.А. Покляцький</i> ДЕМОГРАФІЧНА ОЦІНКА ВЕЛИКИХ МІСТ УКРАЇНИ ЯК ІНДИКАТОР УМОВ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ.....	174
<i>М.О. Расниорова</i> СПРИЙНЯТТЯ РОЛІ ІНДУСТРІАЛЬНОЇ СКЛАДОВОЇ В РОЗВИТКУ ПОСТ- РАДІАЦІЙНОГО МІСТА.....	177
<i>А.Л. Мельничук</i> ПРОСТОРОВІ ТРАНСФОРМАЦІЇ МІСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ: МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПОЛЬОВОГО ЕТАПУ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	180
<i>І.О. Пилишенко</i> ПЕРИФЕРІЯ ТА ПЕРИФЕРІЙНІСТЬ У ПОНЯТТІВНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНІЙ СИСТЕМІ СУСПІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ.....	182
<i>К.О. Кравченко</i> МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ РОЗСЕЛЕННЯ РЕГІОНУ.....	185
<i>Н.В. Омелюченко</i> ЯКОСТЬ ЖИТТЯ НАСЕЛЕННЯ У ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКУ З УРБАНІЗАЦІЄЮ.....	188
<i>А.В. Мазурова, П.А. Вірченко</i> АНАЛІЗ ФАКТОРІВ РОЗВИТКУ МІСЬКОГО ПРОСТОРУ (НА ПРИКЛАДІ МІСТА ХАРКОВА).....	191
<i>Н.В. Луцева, О.М. Задесниченко</i> ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ МІГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ СЕВЕРОДОНЕЦЬКО- ЛИСІАНСЬКОЇ АГЛОМЕРАЦІЇ В УМОВАХ РОЗГАШУВАННЯ В ЗОНІ ТЕОЛОГІЧНОГО КОНФЛІКТУ.....	194
<i>С.В. Петровський</i> СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ СПОЖИВЧОЇ ПОВЕДІНКИ ДОМОГОСПОДАРСТВ МІСТА ЛЬВОВА.....	199
<i>Н.М. Матейко, В.М. Матейко, І.І. Окольнича</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ.....	199
СЕКЦІЯ 3.	
ТУРИЗМОВНАВСТВО ТА ПОЛІТИКО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ	
<i>О.О. Любіцева, К. Войцеховський, Ю.В. Зінченко, І.В. Качетківа</i> ВИКОРИСТАННЯ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РОЗГОРЧА В ТУРИЗМІ ПОЛЬЩІ І УКРАЇНИ.....	202
<i>І.Г. Сачиріве</i> ГЕОГРАФІЧНА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В УРБОВТУРИЗМІ: ГЕОЛОГІСТИЧНИЙ АСПЕКТ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	206
<i>Ж.І. Бучко</i> ТРАНСКОРДОННИЙ ТУРИЗМ ЯК ОБ'ЄКТ КОНСТРУКТИВНО- ТЕОГРАФІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ.....	209

В.І. Остроух ЕЛЕКТРОННІ КАРТОГРАФІЧНІ ПОСІБНИКИ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	311
Н.О. Поликосва МЕТРИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СУЧАСНИХ КАРТОГРАФІЧНИХ ЗОБРАЖЕНЬ.....	314
О. В. Глазкий, О. О. Склярюк, І.М. Зварич, Н.І. Чанцева СТЕПАН ПІЩУК – ЕКОНОМІКО-ГЕОГРАФ, УЧЕНИЙ, ПЕДАГОГ, ПАТРИОТ, ГРОМАДЯНИН УКРАЇНИ.....	317
М.М. Клиш, О.І. Маччур, І.В. Ванда, Л.І. Котик СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ НАВЧАЛЬНІ ПОСІБНИКИ ДЛЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ: РЕЛЕВАНТНІСТЬ ВИМОГАМ СУЧАСНОСТІ.....	320
А.О. Нос, К.В. Вишнюкова СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ.....	322
О.В. Брагаславська ПРОФЕСІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ВЧИТЕЛЯ ГЕОГРАФІ: ЗДАТНІСТЬ ДО ІННОВАЦІЙ.....	325
К.І. Ковальова ООНОВЛЕНІ НАВЧАЛЬНІ ПРОГРАМИ З ГЕОГРАФІ ТА ПРОБЛЕМИ ШКІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ.....	327
І.В. Кочеткіова ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДІВ ОЦІНКИ АТРАКТИВНОСТІ КУЛЬТУРНИХ ЛАНДШАФТІВ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ЛІТНЬОЇ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ- ГЕОГРАФІВ НА БАЗІ КАПІВЬСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА.....	329
І.Г. Кулач, С.О. Дем'яненко НАВЧАЛЬНА ПОЛЬОВА КРАСНАВЧА ПРИРОДНИЧО-ГЕОГРАФІЧНА ПРАКТИКА.....	332

СЕКЦІЯ 6.

ГЕОГРАФІЯ У ВИМІРІ МІЖНАРОДНОГО ПРОЕКТУ GRAGE

Dr. M. Leticia Urbani, Dr. Matteo Riveruzzi, Dr. Giordano Paris GUIDELINES TO DEVELOP AN INNOVATIVE VOLUNTARY CERTIFICATION SCHEME TO BE APPLIED TO GREEN BUILDINGS FOR ELDERLY.....	335
О.Мотузєнко, V. Kiptenko LOCAL SUSTAINABILITY INDICATORS OF ELDERLY URBAN GARDENING: THE BEST OF ITALIAN EXPERIENCE CASE STUDY.....	338
О.Ю. Дмитрук, О.О. Мотузєнко ІНТЕГРАЛЬНА ТУРИСТИЧНА ПРОПОЗИЦІЯ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	342
Д.В. Петліна СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКА ДІСТА ЯК ЕФЕКТИВНА МОДЕЛЬ ХАРЧУВАННЯ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ (ТЕРИТОРІАЛЬНО – ГЕОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ).....	344
Inna Vorushko, Caterina Brandoni, Neil Hewitt SUSTAINABLE DACHA FOR ELDERLY IN UKRAINE.....	348
Paola Monachesi DUTCH ELDERLY AND GEOGRAPHICAL INFORMATION IN TWITTER DATA.....	351

Наукове видання

«ГЕОГРАФІЯ В КИЇВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА: 85 РОКІВ - ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»(GTSNU)

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 85-річчю географічного факультету Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

(м. Київ, 30-31 березня 2018 року)

Збірник наукових праць

Відповідальний за випуск – С.П.Запотоцький

Комп'ютерне верстання – Є.М.Цвєлих, Н.В.Ковальчук

Підписано до друку 19.03.2018 р.
Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Друк цифровий.
Ум. друк. арк. 22,4. Обл.-вид. арк. 22,6
Тираж 120 пр. Зам. 18-069.

ДП «Прінт-Сервіс»
Свідцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи
ДК № 3655 від 24.12.2009 р.
Київ, вул. Ялітинська, 14

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМКИ ЙОГО ТРАНСФОРМАЦІЇ

Господарський потенціал Карпатського регіону займає особливе місце в складі економічного потенціалу країни, оскільки він концентрує в собі всі ресурси, необхідні для розвитку. Формування відносин, спрямованих на досягнення соціально-економічних цілей, здійснення господарських процесів, що обумовлюють примноження національного багатства, концентрується у виробничій діяльності окремого підприємства регіону. Темпи розвитку і ефективність економічної системи регіону безпосередньо пов'язані зі ступенем реалізації потенціалу конкретних господарюючих суб'єктів [4].

Сучасний стан господарського потенціалу Карпатського регіону сьогодні вимагає регулярного підвищення ефективності його функціонування та використання з метою досягнення бажаних результатів. Саме тому, одним із ключових особливостей підвищення ефективності використання господарського потенціалу є ефективне управління, найважливішою складовою якого є забезпечення ефективного функціонування системи управління шляхом формування ефективного механізму розробки стратегії.

Господарський потенціал Карпатського регіону – це поліструктурна система, а будь-яка система функціонує у відповідному середовищі, яке істотно впливає на нього. Вплив на систему потрібно розглядати і досліджувати з двох точок зору [3]:

– зовнішнього середовища, тобто з боку макросередовища щодо середовища у якому перебуває регіон. В макросередовищі це політичні, економічні, правові, науково-технічні тощо. В мікросередовищі це попит на продукцію яка виробляється в регіоні, постачальники, конкуренти, фактори галузей, споживачі;

– внутрішнього середовища самого регіону, що складається з елементів (люди, технологія, цілі, завдання) та системи взаємозв'язків. Ці складові характеризуються ступенем фізичного і морального зносу основних засобів, станом матеріально-технічної бази, стратегією регіону та рівнем фінансового потенціалу.

Формування господарського потенціалу Карпатського регіону передбачає систематизацію критеріїв її визначення, це: наявність ресурсного забезпечення (людські, сировинні, фінансові ресурси), співвідношення попиту і пропозиції на продукцію, дотримання пріоритетів у виробничо-господарській діяльності, передбачення форс-мажорних обставин та факторів зміни ринкового середовища: суб'єктивних, регулюючих і постійних, які так чи інакше мають вплив на посилення чи послаблення конкурентних переваг.

В загальному вигляді критерії оцінки конкурентоспроможності визначають чинники її формування, які в свою чергу поділяються на чинники макрорівня (економічні, організаційні та правові, матеріально-технічні демографічні та географічні, науково-технічні (інноваційні), технологічні (конкурентоспроможність регіону, розвиток галузевої і регіональної інфраструктури, наявність природних ресурсів, бар'єри розвитку соціально-економічного характеру, рівень «бар'єрів виходу» з галузі, рівень «бар'єрів входу» в галузь), чинники мікрорівня, серед яких необхідно відзначити такі як поява нових конкурентів та поведінка існуючих, поведінка постачальників, поведінка покупців, наявність товарів заміників, регіональне управління, інформатичне та кадрове забезпечення [2]. На загальнодержавному рівні, для удосконалення управління господарським потенціалом регіону варто залучати найбільші організації, громадський блок, включаючи професійні працівників, а також патронажна група, до складу якої можуть входити депутати і представники органів влади регіону.

При розробці політики стратегічного управління господарським потенціалом Карпатського регіону необхідно дотримуватися певних умов: науково-технічний рівень і ступінь удосконалення технологій виробництва; використання новітніх винаходів та відкриттів; випроможнення сучасних засобів автоматизації виробництва, конкурентоспроможні товари, які характеризуються нормативними, технічними, економічними параметрами; економічна ефективність використання всіх ресурсів підприємства (матеріальних, трудових, фінансових); фінансова стійкість підприємства визначається системою показників та коефіцієнтами активності підприємств, поточної ліквідності, автономії та ін. Заходи підвищення стратегічного управління господарським потенціалом Карпатського регіону можуть включати: заходи, орієнтовані на розвиток системоутворюючих суб'єктів, поліпшення якості взаємодії підприємств регіону та влади, заходи, орієнтовані на розвиток інфраструктурно-інституційної сфери села, управління персоналом, управління іміджем, постачальницько-збутове управління та управління.

На даний час в Карпатському регіоні і в Україні загалом відбувається становлення економічної та інфраструктурної основи для організації відпочинку, зокрема на селі. Як відомо, українські села перебувають не в найкращому фінансовому становищі. Такий стан справ зумовлює недостатнє наповнення бюджету, відсутність робочих місць, зростання бідності населення і відсутність розвитку інфраструктури. Карпатський регіон володіє значним природним потенціалом для розвитку туристичного потенціалу, а отже має всі передумови, щоб увійти до числа найбільш туристично розвинених регіонів України у цьому відношенні.

Тому, заходи щодо підвищення ефективності використання господарського потенціалу Карпатського регіону полягають у [1]:

- створенні та підтриманні у довгостроковій перспективі стабільного макроекономічного середовища;
- усуненні перешкод та спрощенні регуляторно-правового поля для діяльності приватного сектору;
- усуненні перешкод щодо свободи торгівлі та руху капіталів;
- створенні фискальних та економічних стимулів щодо спрямування інвестицій приватного сектору у головні структурні та інфраструктурні напрями, що посилюють «природні» конкурентні переваги підприємств та галузей економіки.

Основним шляхом модернізації господарського потенціалу Карпатського регіону є стратегічне управління ним. Алгоритм управління стратегічним розвитком господарського потенціалу Карпатського регіону випливає з місії регіону, стратегічних цілей, що формують загальну стратегію розвитку регіону. Для стратегічного управління розвитком господарського потенціалу регіону необхідно провести оцінку потенціалу, що включає стан і розвиток, ефективність використання і формування, які базуються на застосуванні SWOT-аналізу, що включає в себе аналіз сильних та слабких сторін, а також можливостей та загроз. Далі проводиться визначення можливостей вдосконалення потенціалу, формування оптимальної структури потенціалу на базі синергійної взаємодії його структурних складових відповідно до стратегічних цілей, формування стратегії розвитку потенціалу на базі обраної альтернативи розвитку регіону, реалізації стратегії розвитку господарського потенціалу, контроль і оцінка результатів реалізації стратегії розвитку потенціалу та досягнення цілей. Проаналізувавши концептуальні основи формування системи управління ефективністю господарського потенціалу регіону, можемо зробити висновок, що її потрібно розглядати і досліджувати з двох точок зору зовнішнього та внутрішнього середовища.

Список використаних джерел: 1. Полунезєв Є. В. Технологія економічного пробудження конкурентоспроможності країни та визначення стратегічних пріоритетів / Є. В. Полунезєв // Демографія та соціальна економіка. – 2008. - №2(10). – С. 29-41. 2. Рижманів Д. Д. Критерії формування та визначення рівня конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств / Д. Д. Рижманів // Облік і фінанси. - 2012. - № 3. - С. 162-165. 3. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка. Навчальний посібник / Федонін О.С., Рєпіна І.М., Олександр О.І. – К.: КНЕУ, 2006. 316 с. 4. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Карпатському регіоні у 2015 році, 2016 рік. URL: http://www.menr.gov.ua/docs/active/dovrovid/regionaln/regionalnhdovrovid-u-2015-totst/Chetivc1_2015.pdf